

Landsvägsförrättning för utmärkning av vägområdet

En landsvägsförrättning för utmärkning av vägområdet, dvs. en avgränsningsförrättning förrättas när gränsen mellan en fastighet och landsvägen är oklar.

Vid en avgränsningsförrättning utmärks gränsen i terrängen mellan en fastighet och en väg som staten äger. Det är inte fråga om breddning av den nuvarande vägen, utan utmärkning av gränserna för det befintliga vägområdet.

Gränsen mellan en allmän väg som staten besitter och en fastighet har märkts ut i terrängen i samband med en landsvägsförrättning då vägområdet togs i besittning. Framförallt när det gäller besittningstaganden som skett för länge sedan är inte gränserna i terrängen tydliga längre.

Väghållaren anhängiggör ärendet

Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) ansvarar för väghållningen. NTM-centralen ansöker om avgränsningsförrättning men också markägaren kan ansöka om förrättningen. NTM-centralen betalar förrättningskostnaderna.

Lantmäteriverket ansvarar för förrättningen och förordnar en förrättningsingenjör för uppdraget. Förrättningen utförs av en inlösningskommission, dvs. en förrättningsingenjör och vid behov två av kommunfullmäktige valda gode män. Parter vid förrättningen är NTM-centralen och markägarna. Inlösningskommissionen fattar beslut om ärenden efter att ha hört sakägarna.

Ärendena avgörs vid förrättningssammanträdena

I samband med förrättningen hålls ett eller flera sammanträden om vilka meddelas genom kallelsebrev samt ofta också i tidningar. Vid förrättningssammanträdena har sakägarna tillfälle att framföra sina åsikter. Det är emellertid inte obligatoriskt att vara närvarande vid sammanträdena. Markägaren kan också representeras av ett ombud.

Sakägarna kan kontakta förrättningsingenjören också mellan sammanträdena. De ärenden som hör till förrättningen behandlas och beslut om dem fattas dock alltid vid sammanträdena.

Terrängarbeten såsom utpålning av vägområdets gräns i terrängen ingår i förrättningen. Tidsplanen för och omfattningen av terrängarbeten tillkännages antingen i för-

väg eller så informeras om detta vid förrättningsammansammanträdet. Före förrättningsammansammanträdet bör man i terrängen bekanta sig med de rösen och pålar som eventuellt byggts vid fastigheten. I samband med sammanträdena kan också terrängsyn förrättas

Gränser utmärks i terrängen och på kartan

Vid förrättningen utmärks vägområdets gräns i terrängen, dessutom upprättas förrättningskarta och övriga handlingar. Vägområdet pålas i terrängen enligt det befintliga vägområdet.

Då vägområdets gränser bestäms är det ofta också nödvändigt att utreda de fastighetsrår som leder bort från vägen. Rårösen som försvunnit i vägkanten byggs på nytt i skärningspunkten av vägområdets gräns och fastighetsrån.

Ersättningar

Vid förrättningen bestäms ersättningar i de fall där man kan påvisa att vägområdet har blivit bredare än det ursprungliga. Med ursprunglig bredd avses vägområdets bredd vid den tidpunkt då vägen togs i besittning. Ersättningar betalas bl.a. för markbotten. Inlösningskommissionen utreder alltid på tjänstens vägnar om en breddning av vägområdet har skett. I allmänhet är det fråga om små ändringar av bredden.

Även om ersättningar bestäms på tjänstens vägnar har sakägarna rätt att inlämna egna ersättningsanspråk. För en smidig behandling av ärendet bör ersättningsanspråk lämnas in redan före förrättningsammansammanträdet till förrättningsingenjören, som kan begära ett svar från NTM-centralen. Inlösningskommissionen beslutar om ersättningar. Förlust ersätts till fullt belopp. Sakägaren är också berättigad till ersättning för nödvändiga kostnader för intressebevakning, såsom reseersättningar på grund av vägförrättningsammansammanträden, ersättning för inkomstförlust eller arvoden för anlåtande av ombud.

Ändring i förrättningen och de beslut som fattats kan sökas hos jorddomstolen. Förrättningsingenjören förklarar förfarandet vid ändringsökande.

Efter avslutande av förrättning

Utdrag ur förrättningshandlingarna skickas till de fastighetsägare vars fastigheter har varit föremål för förrättningen. Handlingarna skickas elektroniskt via tjänsten Suomi.fi om fastighetsägaren har tagit tjänsten i bruk.

Handlingarna arkiveras varaktigt i ett elektroniskt arkiv och en ny fastighet/förrättning antecknas i fastighetsregistret.

Nytta för väghållningen och markägaren

Både NTM-centralen och markägarna har nytta av avgränsningsförrättningen. Efter förrättningen känner parterna till gränserna för sina markområden och kan utöva verksamhet på dem.

Mera information www.lantmateriverket.fi

Vi utför lantmäteriförrättningar, upprätthåller uppgifter om fastigheter, producerar kartmaterial, sörjer för lagfarter och inteckningar, utvecklar informations- och datasystem samt främjar forskning inom och användning av geografisk information.